

8°
INDO-CHINOIS
1698

NÚ 2

KIM-THỜI TIỄU-THUYẾT

GIÁ : 0\$15

CANH NHÀ QUÈ

Tác-giā : DẬT-SĨ-TƯ

17424

DÉPÔT L N° 85-87, Rue d'Ormay, Saïgon

Imp. NG.-V.-VIỆT VIETNAM
 tirage 1200 collections
 Saïgon le 20 - II - 1931

KIM-THỜI TIÊU-THUYẾT

CẨM NHÀ QUÊ

Tác-giā: DẬT-SỈ-TỬ

CUỐN THÚ NHÌ

17424

Thiếm Giáo nói :

Thôi, đê bữa mười bãy hay là mười tám tháng Giêngặng đặng cho tôi bán qua bữa chợ rầm, rồi tôi sẽ trả bót cho ông tiền năm rồi, còn tiền năm nay thì nhờ ông làm ơn đê náng lại dùm chừng khỏi mùng năm tháng Năm, đặng cho tôi bán qua mấy bữa chợ đó rồi tôi sẽ góp nhóp mà trả hết cho ông cho luôn.

Ông Hội-đồng ngồi nghe thiếm Giáo nói như vậy thì ông liền trọn cặp con mắt lên ngó sáng-trưng, và ông gát cái óng đót ngà voi của ông xuống dưới mí váng ; rồi ông ngó ngay thiếm Giáo mà nói rằng :

Trời đất ôi, thiếm còn nói hơi đó nữa thì không đặng đâu. Tưởng là đê ra ngoài Giêng mà thiếm trả trọn một lần, chờ thiếm còn giam nó lại cho tới mùng năm tháng Năm

mời chịu trả dứt tiền hai năm cũ ; rồi còn tiền sang năm tới nữa thì thiêm còn tín để cho tới chừng nào thiêm mời chịu trả cho tôi lận ?

Thiêm Giáo vừa cười và bước qua đứng gần bên đầu váng, với tay vô rồ trầu ngắc một cái cuống trầu bệt vô bỏ vô miệng mà nhai, rồi thiêm nói :

Vậy chờ không thì thôi tôi biết tín làm sao bây giờ nè cha-nội ?

— Ủa, tín làm sao thiêm tín cho xong thì thôi, chờ tôi có biết ở đâu. Bộ bây giờ thiêm nói tíu không xong rồi thôi hay sao ?

— Thì tôi đã tính như vậy mà tại ông không chịu, chờ tôi có dám nói thôi ở đâu. Cô bác cũng biết ; bởi vì tôi nghèo, cho nên tôi mới để chậm trễ của cô bác như vậy, chờ phải chi trong nhà tôi dư ăn dư để mà tôi không chịu trả cho cô bác hay sao. Còn như bây giờ cô bác có không thương mà bó buộc cách gì đi nữa, thì tôi cũng phải chịu, chờ tôi nào có dám phiền trách cô bác tiếng chi đâu.

Ông Hội-đồng nghe thiêm Giáo nói tới mấy câu đó, thì ông ngồi lặng-lặng một hồi lâu rồi ông lại kiểm chuyện mà nói leo qua việc khác rằng :

Ai biếu tại thiếm không chịu lấy chồng, để ở vậy làm chi cho cực rồi than với ai. Đời bây giờ hoi nào mà đi nê tiếng đời ; người ta chồng chết đã năm mươi ngoài tuổi trên đầu rồi kia, mà người ta còn phải đi lấy chồng khác đặng lo mà nuôi con thay, huống chi thiếm là người còn nhỏ, mà bồ nhà lại nghèo nữa. Nếu bây giờ thiếm coi chỗ nào cho có bồ thể tước-quyền mà ưng người ta, đặng cho có chỗ nương dựa tẩm thân với lo mà nuôi sấp nhỏ, thì ai lại dám cười ; trừ ra có cái đồ umê đó nó mới dám cười, chờ người khôn thì ai lại đi đút miệng mà cười bậy như vậy nữa. Mà ở đời hễ người khôn thì khổn gì lại phải đi sợ đúra dai cho uống công. Thiệt nói ra không phải nói láo, chờ cái đời của tôi từ hồi nhỏ cho tới bây giờ, tôi thấy những người mà chồng chết rồi đi lấy chồng khác đặng lo nuôi con cho ăn đi học, rồi về sau lại lập nên sự-nghiệp nghinh-ngang nữa ; thì sự đó tôi thấy cũng đã nhảm con mắt của tôi rồi.

Ông Hội-đồng ngồi nói vòng do một hồi cho lâu-hoặc, rồi ông mới hỏi lại thiếm Giáo vậy chờ bây giờ thiếm nhứt định lẻ nào, như liệu có lo đặng thì chừng qua răm tháng Giêng rồi phải đem mà trả cho ông luôn một lần trọn hai năm ; còn tiền năm mới thì đợi

chừng bán xong mấy buổi chợ mồng năm tháng Năm rồi sẽ trả sau cho ông cũng được. Thiếm giáo theo năn nĩ với ông hãy làm ơn để nắng lại dùm, cứ theo như lời thiếm hẹn hồi nãy hể qua khỏi rằm tháng Giêng thì thiếm trả lần một năm, rồi đợi chừng thiếm bán xong buổi chợ mồng năm tháng Năm thiếm sẻ trả trọn hai năm cũ, còn tiền năm mới thì để chờ sau khi trả xong tiền hai năm cũ rồi thiếm sẻ lo mà trả lần cho ông. Ông Hội-đồng không chịu, ông cứ ngồi dut-dặt hoài ; chừng thiếm Giáo theo năn nĩ riết với ông một hồi nữa lâu lăm ông mới chịu. Song ông chịu mà ông còn căn dặn thiếm Giáo sao vạy cũng phải lo cho đúng theo như lời hẹn với ông, chờ khôngặng để trễ nữa ; nếu thiếm còn để cho trễ nữa thi thiếm đừng có trách sao ông ở bất nhơn. Ông căn dặn đâu đó xong xuôi rồi, ông mới chịu từ giã thiếm Giáo rồi xách ba-ton đi ra mà về. Chừng ông đi ra khuất rồi thiếm Giáo mới đi sập cửa xuống và gài cây nạng chắc chắn rồi tắc đèn đi vô buồng mà ngủ, thi thiếm thấy thằng Dân với con Sanh hai đứa nó chờ khuya quá buồn ngủ nên lên nằm ôm chèo-queo với nhau phía dưới góc giường mà ngủ đã từ bao giờ rồi.

Lần hồi mới bước sang qua đầu tháng Giêng, hôm mồng mười, lúc bấy giờ tối ba mẹ con thiếp Giáo đương ngồi ăn cơm với nhau ở nhà sau, thình lình bỗng nghe con chó cò ở ngoài trước sân đương đứng sủa om sòm ; rồi lại nghe tiếng giày từ ở ngoài đi lần vào khua đất đầm-độp. Thiếp Giáo bèn buông đũa xuống giường rồi đi thẳng lên nhà trước chổng cửa lèn mà coi ai ; thì té ra là ông Hội-đồng Canh. Ông Hội đồng vô nhà ngồi yên một hồi lâu rồi ông lại giờ chuyện tiền đất ra mà nói nữa. Ông biếu thiếp Giáo phải lo tính làm sao mà trã cho ông cho mau mau, chờ bữa hôm ông về nhà ông nói chuyện lại với vợ ông, thì vợ ông không chịu. Bà nói rằng thiếp hẹn đã nhiều lần rồi, bây giờ thiếp phải lo làm sao thì lo cho có mà trã cho bà, chờ bà không chịu đẽ nữa. Bởi vậy ông mới đi ra nói lại cho thiếp hay, đặng coi thiếp tính lẻ nào.

Thiếp Giáo thấy ông Hội-đồng nói thắt ngặt quá như vậy, thì thiếp không biết phải liệu làm sao, nên thiếp bỏ luôn bữa ăn, cứ ngồi trên ván khoanh tay thở ra mà sắc mặt buồn dàu dàu. Một chap lâu lắm rồi thiếp mới nói :

Tôi nói với cô bác cũng đã cạn lời rồi, mà bây giờ như cô bác có không băng lòng, thôi thì mặc tình cô bác muốn tin sao đó thì tin,

chờ tôi không còn biết phương gì nữa mà lo. Bởi vì cô bác cũng biết bè nhà tôi thì nghèo, mẹ góa con mồ-côi, lo chạy có một chuyện ăn đây mà tôi lo còn gần ngất-ngư thay ; huống chi số tiền đói ba chục đồng mà cô bác biếu tôi phải lo cho có lập tức, thì tôi biết đi lo ở đâu cho cóặng trả cho cô bác bây giờ nè. Phải chi tôi liệu đi loặng, thì bữa hốm tôi còn hẹn mà làm gì.

Thiếm Giáo nói bấy nhiêu rồi thiếm không nói nữa, thiếm đi thẳng vô buồng lấy trầu đem ra để trong rõ và ngồi têm trầu mà ăn. Ông Hội-đồng ngồi nghe thiếm Giáo nói dứt, coi ý ông muốn trả lời liền theo câu lăm, nhưng dường như ông kiếm chưa ra câu đê mà trả lời, nên ông bèn thò tay vào túi áo lấy gói thuốc tây ra, rút một điếu thuốc cẩm vào ống đốt rồi quẹt hộp-quẹt đốt mà hút. Chừng một đỗi lâu lăm mới nghe ông nói rằng :

Ai lại không biết như vậy, nhưng mà ở đời phàm việc gì mình phải lo đâu cho nó toàn-vẹn đó thì mới đúng, chờ nói gì chuyện muốn tin sao thì tin, như vậy thì cái việc đó là lẽ thường, nghĩ nó có hay-ho gì đâu.

Thiếm Giáo bèn nói :

Vậy chờ bây giờ tôi có biết lo làm sao cho toàn-vẹn nữa đâu. Thì tôi đã nói nhứt-định

như vậy mà tại cô bác không chịu, chờ có
phải tôi không biết lo cho cô bác hay sao.

Công việc nói qua nói lại chĩ cụt ngũn, có
bấy nhiêu đó, mà ông Hội-đồng cứ ngồi nói
cù-cưa hoài ; ông nói mãi cho tới chừng trời
đã khuya lơ khuya lắt rồi mà cũng chưa thôi.
Thét rồi thiếm Giáo thiếm cũng mỏi miệng,
nên thiếm chỉ ngồi từ hữ cho có chừng với
ông vậy thôi, chờ thiếm không trả lời, mà
cũng không năn-nĩ tiếng nào nữa. Còn thằng
Dân với con Sanh hai đứa nó thức chờ
khuya quá mà thấy ông Hội-đồng cứ ngồi
nói chuyện dẵn-dai với má nó hoài, chờ ông
không chịu về ; chờ thét rồi hai đứa nó buồn
ngũ quá phải ngũ gut, nên rũ nhau đi vô
trong giường nằm mà ngũ khò.

Từ đó, đêm nào cũng thấy ông Hội-đồng
lót-tót đi ra nhà thiếm Giáo; mà mỗi lần ra
thì nghe ông cứ nói cù-nhây cù-nhựa mãi có
một chuyện tiền đất đó mà cũng không xong,
song bữa nào ra ông cũng ngồi cà-rà mãi
cho tới mười-một mười-hai giờ khuya thì ông
mới chịu đi về. Lần lần ông đi ra thét rồi
thằng Dân với con Sanh cũng thành ra quen,
nên đêm nào hai đứa nó cũng thức mà chơi
và nghe ông nói chuyện với má nó ; tới chừng

ông đi về ông lại móc túi mà cho hai đứa nó
mỗi đứa một góc-tư nữa.

Ông Hội-đồng từ đó cứ ra vô luôн luôн,
song lần nào cũng đi ra ban đêm chờ ông
không ra ban ngày ; mà mỗi đêm ông ra thì
sáng bữa sau làm gì thằng Dân với con Sanh
cũng có tiền ăn xôi-chuối-chiên. Bởi vậy nên
lần lần hai đứa nó lại đem lòng thương ông,
nên hễ đêm nào mà không có ông ra chơi,
thì hai đứa nó cứ nhắc-nhở ông mải, và coi
mặt mày buồn xo, còn hễ bữa nào có ông ra
chơi thì hai đứa nó lại vui mừng, và cứ cà-
rà theo một bên gần chỗ ông ngồi mà tǎn-
mǎn coi cây ba-ton làm bằng xương trăn,
hoặc rờ-rām coi vật áo dài của ông, rồi lại
xúm trầm-trồ to nhỏ với nhau mà khen ông
bận cái áo tốt, xách cây ba-ton dài, lại xứt
dầu chi ở trên đầu của ông mà bay mùi nghe
thơm ngát.

Lần lần trót cả nữa tháng, thấy ông Hội-
đồng càng ra chơi thường thì thằng Dân với
con Sanh lại càng mến, song thấy hai đứa nó
mến thì ông lại càng ra lu-bù. Nhưng vì độ
nầy hai đứa nó thức lâu cũng đã mỏi-mòn,
nên mỗi đêm ông có đi ra chơi, thì hai đứa
nó cũng ráng thức chơi chừng tời mười-một,
mười-hai giờ, rồi cứ xân-bần theo một bên

ông, dặng ông có cho tiền rồi thì hai đứa nó bèn đi ngủ chớ không thức chơi khuya. Vì vậy nên đêm nào hễ khi ông Hội-đồng ra thì hai đứa nó cũng thấy, mà tới chừng ông đi về hồi nào thì hai đứa nó lại không hay. Có một bữa, thằng Dân đương nằm ngũ, thình lình nó bèn mắc đi tiểu, nên nó thức giấc dậy đi ra ngoài mở cửa dặng có đi tiểu. Chừng ra tới ngoài bộ ván, tình-cờ nó chợt thấy ông Hội-đồng với má đương nằm chung với nhau ở trên bộ ván, trùm chiếu sùm-sụp mà ngũ ngáy kêu nghe khò khò. Thằng Dân nó thấy sao lạ-lùng nbu vậy, thì trong lòng nó bắt bối-rối, nó không biết được là chuyện gì ; nên nó bèn thụt trở vô trong buồng rồi trèo lên giường mà nằm lại như cũ, giả như tuồng không hay không biết tới chuyện gì hết. Nó nằm lảng-lảng mà đợi hoài, mắc tiểu quýnh mà nó cũng không dám đi ra ; tới chừng trời sáng bét, nó dòm xuống dưới lồ chó chung, nó ngó thấy bóng sáng rọi ngay vò đít giường của nó nằm đã tёр-rở đều hết. Chừng đó nó mới nghe ở phía ngoài trước má nó với ông Hội-đồng thức dậy bước xuống đất, kế nghe tiếng má nó nói chuyện vì nhỏ nhở với ông Hội-đồng, rồi một chút xíu lại nghe tiếng giày ông Hội-đồng đi nhẹ-nhé ra

sân mà về, còn má nó thì thảng ra nhà sau mức nước ở trong lu mà sút miệng với rữa mặt. Lúc ấy nó mới dám bước xuống đất đi thảng ra sau hè mà đi tiểu ; chừng đi tiểu xong nó bèn trở vó lo đi sút miệng rữa mặt rồi lấy chổi mà đi quét nhà, nó quét rồi thì con Sanh mới dậy, nên nó với con Sanh lo đi làm công việc khác.

Từ đó, nó thấy má nó cứ ở nhà luôn, chờ không đi bán mà cũng không bắt nó với con Sanh bởi xuống đi vô trong Bùn-binh đặng mua bông Sen bông Huệ như mọi lần nữa. Song tuy má nó cứ ở nhà luôn như vậy, mà nó thấy má nó cũng có tiền xài hoài ; mỗi buổi sớm mai nào má nó cũng mua cho nó với con Sanh mỗi đứa một gói xôi-chuối-chiên, và sáng bữa nào má nó cũng xách rổ đi ra chợ mua thịt mua cá, mua món kia món nọ đem về kho nấu dám ê-hè ; lại có mua sắng luôn luôn mấy chai rượu Tây mà để ở trên bàn thờ nữa. Nhưng nó có ý coi chừng mấy chai rượu để ở trên bàn thờ đó hoài ; nó không hề thấy má nó rót uống lần nào, mà nó không hiểu tại làm sao tối bữa nào nó cũng thấy còn đầy tràn, vậy mà đến sáng nó coi lại thì chai nào chai nấy nó cũng thấy lủng xệu hết. Còn chiều

bữa nào nó cũng thấy mà nó đi ra ngoài Cầu-lầu mua bì cuống hoặc nem đem về mà treo tòn-ten ở dưới đầu giàng để đồ ăn, song sáng ra bữa nào nó thức dậy nó đi coi lại thì mấy món ấy cũng mất biệt đi đâu hết ráo. Thấy chuyện lạ lùng như vậy thì nó nghiệm thầm trong bụng [không biết ban đêm ông Hội-đồng đi ra mà có ăn hay là không. Nhưng nó nhớ lại từ hôm nào cho tới bữa nay cách đã lâu rồi, mà nó không thấy có ông Hội-đồng đi ra chơi lần nào hết ; bởi vậy nên tối bữa nào hễ đúng bảy giờ thì mà nó biếu nó với con Sanh phải đi ngủ cho sớm, kéo còn con nít mà thức khuya như vậy thì sanh bệnh ; vì nghĩ như vậy mà nó không dám nghi cho ông Hội-đồng.

Còn mới hồi sớm mai hôm qua, mà nó đi chợ, chừng về có mua đem về một xấp Lãnh đen với một xấp Lục-sang trắng ; mà nó nói rằng Lãnh với Lục-sang đó để đặng cắc ra may cho mà nó và nó với con Sanh mỗi người một cái áo Lục-sang trắng với một cái quần Lãnh đen, để dành trong nhà đặng có đi đâu thì mặc với người ta. Thằng Dân nó thấy lúc này nó thường đặng ăn cơm với món ăn ngon thì nó ham, và nó thấy nó gần

có quần tốt áo tốt đặng bậu mà đi bắn chim với mấy đứa anh em bạn trẻ nhỏ của nó ở đằng xóm thì nó mừng; song tuy ham thì cũng ham, mừng thì cũng mừng, mà hễ nó nhớ tới chuyện ông Hội-đồng nằm trùm chiếu ngũ chung với má nó ở trên bộ vắng giữa, chuyện rượu với nem, bi-cuống treo để khi không mà bị mất thỉnh-linh, và chuyện má nó lúc này không có dì bán như lúc trước mà lại có tiền đi chợ mua đồ ăn e-hè, có tiền mỗi buổi sáng cho nó với con Sanh ăn xôi-chuối-chiên luôn luôn, lại có tiền mua tời Lành, Lục-sang mà may quần áo nữa; thì nó cứ suy nghĩ thăm mà lấy làm lạ hoài. Có nhiều khi con Sanh mặc đi qua bên tiệm thiếm xầm già đặng mua Tỏi hoặc mua nước mắm, còn có một mình nó ở nhà với má nó, thì nó cứ xór-rơ theo một bên má nó hoài. Ý nó muốn thừa lúc vắng con Sanh đặng nó hỏi thăm má nó coi tại làm sao mà lại lạ như vậy; nhưng nó nghĩ đi nghĩ lại sợ hỏi ra rồi má nó đánh, nên nó tin thôi nin luôn chờ nó không dám hỏi.

Có một đêm, nó với con Sanh đương nằm ngũ ở trong giường, thỉnh-linh nữa đêm hai con Chuột ở đâu cẳng lộn với nhau rồi ruột

chạy ngang qua đụng nhầm bàng cảng của nó
một cái thật mạnh, làm cho nó phải dựt mình
thức dậy ; nó ngó ra ngoài trước bộ váng nó
thấy đèn đốt sáng trưng, lại có tiếng ai nói
chuyện gì nho nhỏ với nhau nghe lào-xào
nữa. Nó bèn ngồi dậy bước nhẹ xuống đất
đi êm lại đứng khép mình vô trong tấm vách
buồng rồi nghiêng mặt sác vào lỗ vách mà
ngó ra, thì nó thấy má nó với ông Hội-dồng
đương ngồi ăn nem và bánh tráng nhúng nước
ở bộ váng ngoài trước mà coi ra cách vui-vẻ
lắm. Nó cứ đứng im-lìm mà coi, thì một hồi
lâu nó thấy ông Hội-dồng cầm chai rượu rót
ra ngoài tô kiều uống nước, lại ăn vào miệng
một miếng nem cuống chung với bánh-tráng,
rồi ông bưng tô rượu lên mà uống ừn-ỵt một
hơi thật dài, ông mới chịu để tô rượu xuống
dưới váng, và ông nhăn răng hả miệng mà
thở ra kêu nghe một cái khè. Còn má nó thì
cứ ngồi cuống bánh-tráng lộn với nem rồi
chấm nước mắm mà ăn trơn chờ không có
uống rượu. Nó lại thấy ông Hội-dồng hẽ ăn
chừng vài miếng bánh-tráng gói chung với
nem, và uống vài hơi rượu rồi, bèn với tay
qua choàn ngang vai má nó mà ôm sác vào
mình, rồi ông bèn kè lỗ mũi vô ngay trong
gò-má của má nó mà ông hun kêu nghe một

cái trùt. Má nó bị ông Hội-đồng hun thì bèn mỉm miệng mà cười lỏn-lén ; ông Hội-đồng cũng ngó ngay mặt má bó mà cười hì hì, rồi hai người lại nói chuyện gì xầm-xì với nhau, nhưng vì bị nói tiếng nhỏ quá nên nó nghe không dặng.

Thằng Dân cứ đứng cứng-ngắt ở đó mà rình coi chờ nó không dám cục-cưa cục-quậy gì hết. Đứng một hồi tình cờ ở trong cổ của nó lại bắt ngứa ngứa rồi muốn ho, mà nó cũng ráng bặm môi dần xuống rồi nin luôn, chờ nó không dám ho ra tiếng. Thinh linh nó thấy má nó bước xuống đất rồi bưng đèn xâm xâm đi thẳng vô buồng, nó thấy vậy nó sợ hoảng, nên nó lật-đật đi lệ lại giường leo lên nằm chui đại trên giường rồi kéo mí mèn mà phủ lên trên mặt, dặng cho má nó đừng biết.

Má nó bưng đèn đi vô tới giường rồi nó mở hí con mắt ra mà coi, nó thấy má nó khum lưng xuống thò tay vô trong ghè lấy trầu rồi mới bưng đèn đi trở ra. Nó tính nó còn muốn leo trở xuống dặng đi lại vách đứng rình mà coi nữa ; nhưng nó sợ má nó có vô thinh linh rồi gấp, thì chắc nó phải bị đòn, nên nó tin thôi để nó nằm lặng-lặng dặng lóng tai mà nghe coi má nó với ông

Hội-đồng thức nói chuyện gì với nhau cho biết. Nó nằm lóng tai trót cả giờ mà cũng không nghe đặng một tiếng chi của má nó với ông Hội-đồng đương nói với nhau hết ; thét lâu quá rồi hai mi mắt của nó bèn sụp lần xuống nên nó đã ngủ quên từ hồi nào mà nó không hay.

Kể từ đó thằng Dân nó mới biết là ông Hội-đồng lấy má nó, mà má nó cũng có lấy lại ông Hội-đồng, cho nên má nó bị ông Hội-đồng hun như vậy mà còn cười với ông nữa. Còn nem và bì-cuống với rượu mà mắt luôn luôn từ hồi nào cho tới bây giờ đó, là do ông Hội-đồng với má nó thức đêm mà ăn uống với nhau. Và số tiền của má nó đi chợ trong mỗi ngày, tiền cho nó với con Sanh ăn xôi-chuối-chiên mỗi buổi sáng, tiền mua Lảnh mua Lục-sang đặng cắc mà may quần may áo đó, thì nó cũng nghi chắc là của ông Hội-đồng đưa cho má nó đi mua. Nhưng tuy nó nghiêm mà biết như vậy, thì nó cũng để trong bụng chờ nó không dám nói hở ra cho con Sanh hay ; nó sợ nói ra cho con Sanh hay, rồi con Sanh có thèo-lěo mà học đi học lại cho má nó nghe, thì nó phải bị đòn. Bởi vậy, nên hễ bữa nào mà nó đi lại xóm đặng bắn chim hoặc chơi đáo-tường với sấp trẻ nhỏ ở

đang xóm thì thôi, còn hề bữa nào mà nó ở nhà thì nó cứ đi chơi riêng một mình, hoặc nó có buồn thì đi vô leo lên giường nằm mà ngủ, chờ nó không dám chơi chung với con Sanh, vì nó sợ chơi chung với con Sanh rồi rủi nó có quên mà nói lở chuyện đó ra cho con Sanh biết, con Sanh học bậy lại cho má nó nghe thì má nó đánh nó.

Một bữa kia, thiếrm Giáo mắc đi qua chùa Long-thiềng bên Thiềng-đức đặng cúng và cầu xâm mà xin việc chi đó, thiếrm đi cho tới trưa mà cũng chưa thấy thiếrm về; bỗng có ông Hội-đồng ra chơi. Thằng Dân nó thấy ông Hội-đồng ra nhà nó, thì nó cũng chắp tay mà chào hỏi ông tử-tế, ngặt vì nó nhớ tới chuyện ông ôm má nó mà hun ở trên gò-má của má nó trong đêm hôm trước rồi nó còn ghét thầm trong lòng; song nó sợ nếu ông biết nó ghét ông, thì ông không thèm cho tiền cho nó ăn xôi-chuối-chiên nữa, nên ở ngoài mặt nó phải làm bộ niềm-nở với ông cho có chừng vậy thôi.

Ông Hội-đồng ra tới nhà nghe thằng Dân nói rằng thiếrm Giáo đi khỏi, thì ông ngồi coi gương mặt ông buồn hiu. Ngồi một hồi rồi ông xuống đất chắp hai tay ra sau đít mà đi

ra đi vào, và mắt ông cứ ngó mong ra ngoài phia đầu cầu hoài. Chừng một hồi lâu ông lại đi trở vô vắng mà ngồi, và ông lấy thuốc ra đốt mà hút. Con Sanh đi nấu nước chè vò bình rồi bưng đem lên để trên bộ váng gần chỗ ông ngồi, và nó đi lại bàn thờ lấy cái tô kiều đem ra để ở trên váng, mới rót nước ra tô mà mời ông uống. Ông Hội-đồng ngồi thấy con Sanh đi qua đi lại ngay ở trước mặt ông cho đôi ba bận, rồi không hiểu tại làm sao mà ông cứ ngó theo nó hoài. Con Sanh thấy ông ngó nó châm-chิ như vậy thì nó mất cở, nên nó rót nước ra mời ông uống rồi bèn lật đật đi thẳng xuống sau bếp mà ngồi. Ông Hội-đồng ngồi ở nhà trên dòm chừng không thấy nó đi trở lên nữa, thì ông bèn đi tuốt xuống nhà sau đặng kiểm nước mà sút miệng rồi ông cũng cứ ngó nó hoài. Chừng ông trở lên trên ngồi uống nước đặng một đỗi, rồi ông bèn thò tay vào túi áo lấy cái bọt-phoi (porte-feuille) ra rút một tấm giấy bạc có hình con Công còn mới tinh mà đưa cho Thằng Dân, và ông nói rằng :

Cháu hãy chịu khó chạy u ra ngoài Cầu-lầu mua dùm cho qua một gói thuốc Job, rồi trở về qua cho tiền.

Thằng Dân từ hồi nào tới giờ nó không

thường thấy tấm giấy bạc mà có hình con Công, chỉ có giấy một đồng thì nó đã có thấy; nên khi nó thấy ông Hội-đồng rút tấm giấy bạc đưa cho nó, mà trong tấm giấy bạc đó lại có hình con Công thật tốt và còn mới tinh; thì nó liền lật-đật với hai tay cầm tấm giấy bạc lo-le mà coi, rồi lại hỏi ông Hội-đồng rằng:

Dạ thưa Ông, tấm giấy này xài mấy chục vậy Ông?

Ông Hội-đồng nói:

Có năm đồng, chờ chuyện gì mà tới mấy chục lận.

Thằng Dân nghe ông Hội-đồng nói tấm giấy ấy xài năm đồng, thì nó cứ đứng lật qua lật lại tấm giấy mà nó nhìn hoài. Nó nghĩ thăm trong bụng nó tiếc; nó tiếc sao một tấm giấy làm nhiều màu, lại có in hình con Công coi tốt như vậy, mà chỉ xài có năm đồng thì thật là uổng quá; nên nó tin đẽ nó đem qua tiệm thiếp Xẩm già mà gạt thiếp đặng xài tới mười đồng thử coi thiếp có không biết mà chịu xài hay không. Nghĩ như vậy rồi nó bèn hỏi ông Hội-đồng vậy chờ ông biếu nó đi mua món chi. Ông Hội-đồng nói rằng mua một gói thuốc Job. Thằng Dân nghe ông Hội-đồng biếu mua thuốc Job, thì nó nói thôi đẽ nó

chạy qua tiệm thiếp Xầm già mà mua cho ông, vì nó thấy bên thiếp có bán thuốc Job. Nhưng ông Hội-đồng không cho, ông nói rằng thuốc của thiếp Xầm già bán đó là thứ thuốc cũ, bút vô thì ho, không nên hút. Ông biếu nó chạy thẳng ra ngoài Cầu-lầu mà mua ở tiệm chú chết Huỳnh thì mới có thứ thuốc tốt, hút vô không sao. Thắng Dân nghe ông Hội-đồng nói như vậy thì nó liền lấy nón đội lên đầu, rồi cầm tấm giấy bạc mà chạy thẳng ra ngoài Cầu-lầu. Tới chừng ra tới tiệm nó hỏi tên Tài-phú trong tiệm chú chết Huỳnh ; vậy chớ tấm giấy đó mà xài là mười đồng có đặng hay không, thì tên Tài-phúнат nó và nói nó là đồ điên, nói tầm bậy ; lại hỏi nó vậy chớ muốn ở tù hay không, nếu có muốn ở tù thì nó đi kêu Linh lại bắt cho mà ở tù ?

Thắng Dân nó nghe tên Tài-phú hâm đi kêu Linh bắt nó mà bỏ tù thì nó sợ ; liệu thẽ chắc là xài nhiều thêm nữa không đặng, nên nó biếu tên Tài-phú thôi thì cứ tin thôi đủ cho nó trọn năm đồng mà thôi. Tên Tài-phú bèn kéo tủ lấy ra bốn đồng bạc giấy với tám cắt và bảy đồng xu, rồi cầm chung lại thấy ngay trên mặt tủ kêu nghe một cái cách, mà ngồi coi bộ mặt dám chào-bạo. Thắng Dân lật-đặt với lấy bốn đồng tám-cắt-bảy với gói thuốc

Job cầm chặt trong tay rồi chạy u mà về. Chừng nó về tới nhà, bước vào cửa thì không thấy ông Hội-đồng ngồi ở đó, mà con Sanh cũng đi đâu mất; kể nó nghe dọng con sanh vừa khóc mà vừa đương vùng-vầy kêu rầm-rầm ở trên giường phía trong buồng. Nó bèn đi thẳng luôn vô buồng để coi con Sanh nó làm chuyện gì cho biết; thì té ra nó thấy ông Hội-đồng đương ôm con Sanh đè xuống dưới giường mà hun, còn con Sanh thì đương khóc tẩm-túc tẩm-tưởi, nước mắt chảy chèm-ngoèm, và đương cun hai giò lại mà đập tống vô trong ngực ông Hội-đồng cái nào cái nấy nghe đùi-đùi, mà hai bên má của nó thì đỏ-ao như da căc-kè. Thẳng Dân nó thấy con Sanh giật không lại ông Hội-đồng, cho nên mới bị ông Hội-đồng đè như vậy thì nó nổi nóng, nó không kiệp nói tiếng chi hết; nó bèn quăng đại nắm tiền với gói thuốc Job nó đương cầm trong tay xuống dưới đất một cái rỗn, xu với bạc cắt văn túa-sua ra mà lăn cùng dưới đít giường, rồi nó bèn nhảy a lại xỏ hai tay vô ôm choàn ngang eo-ếch ông Hội-đồng mà hè hụi lôi ra.

Ông Hội-đồng đương đặt è-ít với con Sanh trên giường, thịnh lình ông nghe có tiếng xu với bạc cắt ở đâu đồ dưới đít giường kêu rôn

rỗn-rãnh, rồi lại kể có tay ai choàn-ngang eo-ếch của ông mà kéo ra thì ông thắt thanh ; nên ông liền buông con Sanh ra rồi ông day lại mà coi, ông thấy thằng Dân đương đứng ngay sau lưng ông thì mặt mày ông coi sượng ngắt. Ông không nói dặng một tiếng gì hết, ông bèn ngồi sục xuống dưới giường mà lặng khe. Thằng Dân nó cũng đứng một bên đó sững-sốt chờ nó không nói dặng tiếng gì ; còn con Sanh thì lật đật ngồi dậy kéo vạt áo lên lau nước mắt rồi leo tuột xuống giường mà đi ra sau rũa mặt và đi trở vô mà ngồi chǎn ngắn dưới giường nhà sau chờ nó không trở lên. Ông Hội-đồng thấy con Sanh đi xuống nhà dưới rồi, thì ông bước xuống đất mà đi ra ngoài ; thằng Dân nó đứng ngó theo sau lưng ông rồi nó cũng đi ra mà ngồi trên bộ ván, song vì nó giận quá mà nó không biết kiểm lời gì để nói ông cho đã giận, nên nó cứ ngồi khoanh hai tay trên đầu gối, còn mắt thì ngó vô trong phia tấm vách buồng mà mặt mày chun-bún.

Ông Hội-đồng đi ra tới cửa, ông đứng lại ngang mé cửa, mắt ngó chừng ra phia ngoài đầu cầu một chút rồi ông lại đi men men trở vô ; ông đi thăng lại gần một bên thằng Dân ngồi mà hỏi nho-nhỏ rằng :

Gói thuốc mới mua về em để ở đâu ? Đưa đây cho qua. Còn mấy đồng bạc đó em hãy cất để dành để mua bánh mà ăn với nhau, như chừng nào có hết thì nói để qua đưa nữa cho mà xài.

Thằng Dân ngồi coi bộ mặt giận hầm hầm, nó nghe ông Hội-đồng hỏi nó như vậy thì nó không thèm trả lời lại ; nó bèn ngoe-ngoại bước xuống đất rồi đi đùi-đùi vô trong buồng chun thăng xuống dưới đít giường ngồi lượm hết những xu, bạc cắt, bạc đồng với gói thuốc Job nó quăng hồi nãy, mà đem ra thấy lên trên váng một cái xách, và nó nói có một tiếng « đó » rồi nó bỏ đi tuốt xuống sau bếp mà đứng, chờ nó không thèm đứng ở đó, mà nó cũng không thèm nói tiếng gì với ông Hội-đồng nữa. Ông Hội-đồng với tay lấy gói thuốc bỏ vô trong túi áo, còn tiền thì ông cũng để nguyên trên váng, đó chờ ông không lấy lại đồng nào.

Bỏ gói thuốc vô trong túi rồi, ông bèn quay quả bước ra mà đi xuôi về một nước;

Thằng Dân với con Sanh nghe tiếng giày ông Hội-đồng đi ra khỏi nhà rồi hai đứa nó mới chịu trở lên nhà trên. Chừng lên trên thấy đồng tiền ông Hội-đồng để nguyên trên

bộ váng, thì thằng Dân đi lại lấy đem đưa cho con Sanh mà biếu rằng :

Em coi chồ nào kín thì đem mà dấu nó cho kỹ đi, kéo đẽ hơ-hỏng đây má về má thấy má hỏi thì biết làm sao mà nói ; hě nói bậy chuyện đó ra thì chắc phải bị đòn chết.

Con Sanh đứng kéo chéo áo lau nước mắt và hĩ mũi, rồi nói :

Tôi hổng thèm dấu ở đâu hết. Má về anh hổng nói thì tôi cũng nói ; bị đòn thì bị chờ tôi hổng nín đâu.

Thằng Dân nghe con Sanh nói như vậy, thì nó đứng lặng-lặng suy nghĩ một hồi rồi nó bèn cầm tiền đem đi lại bàng thờ giở đít cái lư nhang trên bàng lên mà đỗ tiền ngay dưới đít lư nhang, rồi nó mới đỗ chồng lư nhang lên. Cất tiền rồi nó đứng ngó thăng lên trên tấm vách ngang bàng thờ, nó thấy cái giàn thung của nó treo ở trên vách, thì nó nhớ lại nên nó nói :

Mắc hồi nãy gấp quá anh quên ; chờ phải chi anh nhớ thì anh lấy cặp giàn thung của anh treo kia, anh bắn nó bề đầu cho nó biết chừng. Thiệt là đồ chó đ..., anh oán nó lắm.

Thằng Dân nói như vậy rồi nó đi thăng ra sân đứng ngó ra phía đầu cầu đặng coi chừng

coi má nó đã về hay chưa ; đoạn, nó mới trở
vô ngồi trên ván mà nói rằng :

Mắc hôm nay có má ở nhà hoài nên anh
không dám nói cho em nghe, mà anh cũng
sợ nói ra rồi em nghe em học bậy lại với má
thì anh phải bị đòn, chờ anh thấy một chuyện
kỳ-cục này lâu lắm. Mắc em ngũ mè quá nên
em không có hay chuyện gì hết. Đêm hôm
trước anh đương ngũ ở trong với em, thình
linh nữa đêm hai con chuột cắn lộn chạy
đụng nhầm cắn anh nên anh thức dậy, anh
gặp má với thẳng cha Hội-đồng đương thức
chong đèn ngồi ở ngoài ván này ăn nem,
bánh tráng uống rượu mà nói chuyện với
nhau ; thẳng cha Hội-đồng lại còn ôm má mà
hun nữa. Tại em không có ý coi nên em
không biết, chờ anh coi chừng hoài anh thấy
có nhiều chuyện lạ lăm nên anh gặp thình
linh thì anh mới biết đó đa. Em nhớ lại coi ;
từ mấy tháng nay bữa nào má mua đồ ăn để
sẵng cũng nhiều, còn rượu thì má cũng mua
để trên bàn thờ luôn luôn ; chiều bữa nào
anh cũng đi coi chừng đồ ăn với rượu coi
còn được bao nhiêu. Vậy mà hễ sáng bữa nào
anh thức dậy rồi anh đi coi lại, thì đồ ăn hết
tron ; còn rượu thì chai nào chai nấy cũng

lun-xêu hết. Còn em coi ; trọn mấy tháng nay má không có đi bán, má cứ ở nhà luôn luôn như vậy mà má làm thứ gì cho có tiền, nên sáng bữa nào má cũng cho xu tựi mình ăn xôi-chuối-chiên, bữa nào má cũng đi chợ, lại có tiền mà mua cho tới Lãnh với Lục-sang dặng các may quần áo cho má bạn với may cho tựi mình nữa. Chắc là của thằng cha Hội-đồng đó cho má, chớ ở đâu mà má có ? Tồ mẹ thằng cha Hội-đồng đó, hể anh nhớ tới cái bäng mặt của nó sao anh bắt dúa quá.

Con Sanh nó đứng làm thinh mà nghe thằng Dân nói, đợi chừng thằng Dân nói hết rồi nó mới đi lại trèo lên váng mà ngồi gần một bên với thằng Dân, rồi nó nói :

Bộ anh tưởng tôi hổng biết sao ? Tôi biết còn trước hơn anh nữa kia. Hôm trước tôi cũng đương ngũ nửa đêm tôi mắc đi tiêu, nên tôi phải thức dậy ; chừng thức dậy rồi tôi nằm ở trong tôi ngó ra ngoài này tôi thấy sao đèn thấp sáng hoắt. Tôi tưởng đâu mà thức có một mình mà dặng làm việc gì ; ai dè tới chừng tôi đi ra tới tôi cũng thấy má với thằng chā đương ngồi khít một bên với nhau ở trên váng mà ăn lạp-xưởng với bánh mì. Má thấy tôi thức đi ra thì má rầy ; má hỏi tôi sao không chịu ngũ cho rồi đi, còn thức cho

tới nữa đêm nữa hôm mà làm chuyện gì. Tôi nói tôi mắt đi tiều, mà biếu tôi đi tiều cho mau rồi đi vô mà ngủ với anh cho có bạn, đừng để anh nằm ngủ một mình như vậy không nên ; với mà dặn tôi hề thấy chuyện đâu thì bỏ đó, chờ nếu nói đi nói lại với ai mà mà ngheặng thì mà đem chặt tôi ra làm ba khúc rồi thả trôi dưới sông. Bởi vậy, tôi sợ mà chặt tôi nên từ hôm đó tới bữa nay tôi mới không dám nói lại cho anh hay đó chờ.

Con Sanh nói dứt rồi thằng Dân mới nói : Anh tưởng đâu em không hay, chờ ai dè em hay trước anh. Đó, em nghĩ coi, ông đã hùn mà mình, rồi bây giờ thấyặng trớn ong lại muỗn hùn luôn tới em nữa. Thiệt anh nghĩ anh túc lắm, đều ngọt vì anh sợ nói rồi mà đánh nên anh không dám nói ; chờ không thôi thì bữa nào ông ra đây nữa anh xài ông một bữa cho ông biết chừng.

Thằng Dân nói tới đó rồi coi bộ mặt của nó giận lắm, nên nó ngoé ra phía ngoài mà ngồi làm thinh. Nín một hồi rồi nó lại day trở vô trong mà hỏi con Sanh rằng :

Còn bữa nay ông làm sao đemặng em vô giường mà hùn em, đâu em nói nghe thử coi.

Con Sanh nói :

Anh đi rồi một lác, tôi đương ngồi ở dưới bếp, ông kêu biếu tôi đi lên lấy cái gối đem ra cho ông mượn đểng ống nằm. Tôi nghe lời, tôi mới vừa đi lên vô tới buồng; thình linh ông đi theo tôi mà vô tuốt trong buồng. Thấy vậy tôi sợ quá, tôi vừa muốn chạy trở ra thì ông giăng hai tay đứng chặn ngang cửa, rồi ông ôm đai tôi vô trong mình ong. Tôi sợ hoảng nên tôi muốn la lên, thì ông lấy tay bụm miệng tôi lại; còn một tay nửa ông ôm ngang mình tôi mà kéo xề tôi lên giường, rồi ông cười hè hè, với ông hỏi tôi vậy chờ có thương ông hay không. Tôi không chịu nói, ông lại đè tôi xuống giường mà hun trên mặt tôi, tôi bị râu của ông đâm vô mặt đau quá, nên tôi lấy chun tôi đập tổng đại vô trong ngực ông, đểng cho đau coi ông có buông tôi ra hay không. Ông còn đương trè với tôi thì kẽ anh về tới đó đa.

Thắng Dân nghe con Sanh nói như vậy, thì nó dặn con Sanh phải dấu việc đó cho bắt, đừng nói ra cho má nó biết; đểng để đợi chứng nào ông Hội-đồng có ra nữa thì nó sẻ cự-lộn với ông Hội-đồng một trận thật dữ cho ông biết mặt nó. Con Sanh nó nghe thắng Dân dặn nó đừng có nói chuyện ông Hội-đồng hun trên mặt nó lại cho má nó hay

thì nó chịu, song còn nó nghe thằng Dân hâm để chờ bửa nào coi Ông Hội-đồng có ra nữa đặng nó cự lộn với Ông một trận thật dữ ; thì nó nghĩ nó sợ thầm trong bụng nếu mà thằng Dân cự lộn với Ông Hội-đồng, rồi Ông giận Ông đòi tiền của Ông cho mà nó và Ông cho nó với thằng Dân từ hôm trước tới nay lại, thì biết lấy đâu mà trả cho Ông ? Song chuyện đó cũng còn hơi dễ một chút, chỉ như Ông giận Ông đòi luôn tới tiền đất ; nếu không có mà trả cho Ông, Ông đuổi phải giở nhà mà đi, thì biết phải giở nhà mà đi đâu bây giờ ?

Vì nó nghĩ có nhiều việc khó như vậy, nên nó biếu thằng Dân thôi chừng nào như Ông Hội-đồng có ra nữa thì cũng nín luôn đi chờ đừng có cự lộn thật dữ với Ông làm chi chờ Ông giận rồi Ông đòi tiền kia tiền nọ của Ông cho từ mấy tháng nay, với Ông đòi luôn tới tiền đất nữa, thì biết lấy đâu mà trả cho Ông. Bằng không có mà trả cho Ông thì Ông đuổi phải giở nhà đem đi chỗ khác, chừng đó mới biết tin làm sao. Chi bằng cứ chiệu thua Ông, đặng Ông không đuổi thì còn dễ hơn.

Thằng Dân nghe con Sanh nói như vậy,

thì nó trợn hai con mắt lên ngó con Sanh,
rồi nói :

Em khéo sợ dữ hôn ! Anh không thèm sợ
đâu. Bất quá mình cứ với ông mà ông có
đuối, thì mình nói với má cứ việc bỏ cái nhà
này rồi mướn tam-bản chở hết đồ trong nhà
đem thẳng lên trên nhà đi hai Thuộc ở trên
khỏi cầu Cả-cá mà ở đâu với dĩ dặng đi bán
bông, chừng nào mình có mót tiền để dành
dặng rồi thì mình kêu thợ mướn cất một cái
nhà chừng một căn mà ở luôn ở trên lại còn
sướng hơn nữa ; chờ chuyện gì mà em phai
sợ dữ vậy ?

Hai đứa nó còn đương ngồi bàn qua tin lại
với nhau Iǎn-xǎn, kể thấy má nó đã về tới
nên hai đứa liều lặng-trang, rồi bỏ mà đi
lảng ra mỗi đứa mỗi nơi. Thiếm Giáo vì bị
đi trời trưa nang có hơi mệt, cho nên khi về
tới nhà thiếm lột khăn đội trên đầu và cởi
cái áo dài ra đem móc lên trên cây cột, rồi
thiếm liền đi thẳng vô trong giường mà nằm.
Chừng thiếm nằm dặng một hồi lâu, thiếm
nghe trong mình thiếm đã khoẻ rồi nên thiếm
mới đi ra ngoài mà ăn trầu. Thiếm ngo xuống
dưới nhà sau thiếm thấy có một mình con
Sanh đương lụt đụt ở dưới bếp, còn thẳng
Dân thì đi đâu chớ không thấy nó ở đó, nên

thiếm mời kêu con Sanh mà hỏi nó vậy chớ thằng Dân đi đâu. Con Sanh nói rằng thằng Dân lấy cặp giàn thung chạy lại xóm mà bắn chim từ hồi nãy cho tới bây giờ đã lâu rồi. Thiếm Giáo nghe con Sanh nói thằng Dân đi bắn chim, thì thiếm rầy láp-giáp ít tiếng rồi thiếm với con Sanh hai mẹ con mời lo đi nấu cơm mà ăn với nhau. Từ hồi nãy tới giờ thiếm về nhưng thiếm không có ngó mặt con Sanh, tới chừng hai mẹ con ngồi ăn cơm, thiếm ngó mặt nó thiếm thấy sao hai con mắt của nó hơi đỏ đỏ, coi dường như nó khóc ; thì thiếm nghi bộ nó ở nhà bị thằng Dân đánh nó hay sao, nên thiếm mời hỏi nó rằng :

Mày làm chuyện gì mà hai con mắt của mày đỏ lòm vậy Sanh ? Bộ ở nhà thằng Dân nó đánh mày, phải hôn ?

Con Sanh nó đã có tánh hay quên, mà lại thêm có tánh hay nói, nên việc gì mà nó có dấu lâu lắm thì cũng chừng một ngày một buổi mà thôi, chớ nó không có dấu đặng lâu như con nit khác ; bởi vậy nghe má nó hỏi, ban đầu nó còn chối, nó nói rằng ở nhà không có chuyện gì. Chừng bị má nó hỏi riết tới quá, lại còn hâm đánh đòn nó nữa, thì nó sợ nên nó ngồi khé-khot mà nói từ đầu chí

đuôi về việc ở nhà ông Hội-đồng ra rồi hun trên mặt nó ở trong giường hồi trưa, và nhờ có thằng Dân đi về kịp nên giải vây dùm nó cho má nó nghe không còn bỏ sót một mảy. Thiếm Giáo nghe con Sanh học lại những việc tồi-tệ của ông Hội-đồng đã làm như vậy, thì thiếm ngồi giận run ; thiếm bưng chén cơm lên ráng và ít miếng nữa cho nó hết phức cho rồi, đặng thiếm có thời mà đi xuống ; nhưng vì bị thiếm giận, hai tay thiếm run quá, thành ra đôi đũa với cái chén của thiếm cầm nó cũng run theo tay thiếm, nên hai thứ cứ lắc lia lắc lia mà đụng lộn với nhau kêu nghe lắt-cắt, còn ở hai bên khoé con mắt của thiếm thì nước mắt chảy ra rưn rưn. Thiếm liền quăng đại đôi đũa với chén cơm xuống dưới giường kêu một cái cốc, rồi thiếm bỏ đi lên nhà trên rót nước mà uống ; rồi thiếm nói :

Thiệt là con người hạ-tiện quá mà !

Con Sanh nó vì sợ bị đòn nên nó mới nói hết đầu đuôi công việc cho má nó biết, song nó cũng tưởng đâu nói ra cho má nó biết thì không có sao, nên nó mới dám nói. Tới chừng nó nói lở ra rồi, rồi nó thấy má nó lại giận dữ và khóc như vậy nữa, thì nó ngồi sững-sốt ; mặt mày coi buồn nghiến, mà miệng

cứ khóc thút-thít hoài. Nó nghĩ thầm trong bụng rồi nó sợ ; nó sợ nếu má nó mà có gây-gỗ gì với ông Hội-đồng, thì không biết rồi đây ông có oán mà bỏ tù hoặc làm việc gì cực-khổ cho má nó với nó và thẳng Dân hay không. Nghĩ như vậy rồi nó càng sợ hơn nữa, nên nó ngồi mà khóc ròng lên om-sòm. Thiếm Giáo thấy nó bắt chước theo thiếm khóc cho rùm nhà, mà cái dạng khóc của nó om sòm như vậy, thì thiếm sợ hàng xóm họ nghe họ không biết, rồi họ tưởng đâu là nhà thiếm có xảy ra việc gì ; bởi vậy, thiếm mới đi xuống thiếm biếu nó hãy nín đi, đừng có khóc nữa mà làm cho người ta nghe người ta quở. Rồi thiếm lại biếu nó chạy đi kêu thẳng Dân về đây mau mau cho thiếm biếu. Nó nghe thiếm biếu thì nó liền bươn-bã mà chạy đi ; chừng nó chạy ngang tới cửa, thiếm thấy mặt mày của nó nước mắt nước mũi chảy chàm-ngoàm, thì thiếm sợ nó mang bộ mặt của nó lại đằng xóm cho họ thấy rồi họ càng quở, nên thiếm bèn kêu nó trở vô mà không cho nó đi.

Xin đọc-giả xem tiếp quyển thứ ba thì rõ.

TIỂU-THUYẾT SẼ IN TIẾP

Trăng tròn lại khuyết

Kim liều hàm oan

Thiên-thu trường-hận

Một đóa liên hoa.

Hột kim cương đồ

Hắc y đạo sĩ.